

Mooduli nimetus: Maailm, teised ja mina

Mooduli lühikirjeldus:	Moodul lähtub eeldusest, et inimese areng toimub alati kindlas kultuurilises ja sotsiaalses kontekstis. Läbi kolme kursuse vaatleme inimese suhet iseenda, „teiste“ ja ühiskonnaga. Esimene kursus on aluseks mooduli järgnevatele kursustele ja annab neile ühiskondliku konteksti. Teise kursuse eesmärk on vaadelda seksuaalsuse olemust – selle bioloogilisi, psühholoogilisi ja kultuurilisi aspekte. Kolmanda kursuse eesmärk on teha sissejuhatust praktilisse enesehoidu ning erinevatest valdkondadest, milles on meil jõud: mõtlemine, tunded, suhtlemine ja suhtumine. Aasta jooksul uurime, kuidas isiklik kogemus ja ühiskondlik raamistik on omavahel seotud. See teadmine toetab teadlikku ja vastutustundlikku eneseteostust.
Mooduli tüüp (Kohustuslik/Valik)	Valik
Sihtrühm	G1 õpilased
Osalejate maksimaalne arv	36
Eeltingimused moodulis osalemiseks	Puuduvad
Mooduli kursused:	• Maailm • Teised • Mina

1. Kursuse nimi: Maailm

Ainekava koostanud õpetaja(d)	Maili Tirel
Maht ja korraldus	20x70 minutit
Kursuse toimumise aeg ja koht	I trimester, PERG
Kursuse lühikirjeldus ja eesmärgid	Kursuse eesmärk on anda ülevaade kodanikuühiskonnast ning erinevatest eluvaldkondadest, millega me kõik kokku puutume: haridus, ühiskond, meedia ja keskkond. Kursus on

	aluseks mooduli järgnevatele kursustele ja annab neile ühiskondliku konteksti.
Kursuse tulemuse kujunemise viis	A/MA Osalemine vähemalt 80% tundides. Esitatud analüüsid külalisloengutest ja külaskäikudest.
Õpitulemused	Kursuse läbinud õpilane: • teab kodaniku õiguseid ja kohustusi ning kodanikuühiskonna põhimõtteid; • teab ja suudab analüüsida ühis- ja keskkonna mõjusid üksikisikule; • tunneb suuremaid probleeme ühis- ja keskkonnas; • teab hariduse rolli ühiskonnas, kaasava hariduse ja elukestva õppe põhimõtteid; • teab meedia rolli ühiskonnas.
Vajalikud õppematerjalid ja -vahendid	Konspekterimisvahendid, soovitatav on kasutada kaustikut/mappi materjalide kogumiseks.

Kursuse ülesehitus:

Teema	Tunde	Sisukirjeldus
Sissejuhatus kursusesse ja moodulisse. Kodanikuks olemise ABC	2	1. Kursuse ja mooduli sissejuhatus 2. Kodaniku õigused ja kohustused, kodanikuühiskonna põhimõtted
Külalisloeng/külastus	2	
Ühiskonna mõju inimesele ja inimese mõju ühiskonnale	2	1. Ühiskondlikud ja sotsiaalsed protsessid 2. Erinevad ühiskonnad, erinevad väärtused 3. Inimõigused ja eetika
Külalisloeng/külastus	2	
Keskkonna mõju inimesele ja inimese mõju keskkonnale	2	1. Keskkonnaprobleemid kodus ja vöörsil 2. Keskkonnapsühholoogia
Külalisloeng/külastus	2	
Haridus ja haritus	2	1. Haridussüsteem 2. Kaasav haridus 3. Elukestev õpe
Külalisloeng/külastus	2	
Meedia roll ühiskonnas: kust tuleb minu info?	2	1. Traditsiooniline, uus ja sotsiaalmeedia 2. Meediatarbimine

Külalisloeng/külastus	2	
-----------------------	---	--

2. Kursuse nimi: Teised

Ainekava koostanud õpetaja(d)	Katriin Kütt-Oad
Maht ja korraldus	20x70 minutit
Kursuse toimumise aeg ja koht	II trimester, PERG
Kursuse lühikirjeldus ja eesmärgid	Kursuse eesmärk on vaadelda seksuaalsuse olemust – selle bioloogilisi, psühholoogilisi ja kultuurilisi aspekte. Avastame seksuaalsuse mitmekesisust ja selle rikastavat rolli iga inimese elus.
Kursuse tulemuse kujunemise viis	A/MA Õpilane osaleb vähemalt 80% tundidest. Enama, kui 20% puudumise korral, on ettenähtud iseseisev lisaülesanne. Positiivse tulemuse saamiseks on vaja esitada iga korra kohta refleksioon ja kaks iseseisvat tööd.
Õpitulemused	Õpilane • mõistab, et seksuaalsusel on bioloogiline, psühholoogiline ja kultuuriline külg, mis on omavahel seotud; • oskab kriitiliselt analüüsida seksuaalsusega seotud teemasid; • omab avatud ja austavat suhtumist seksuaalsesse mitmekesisusesse; ○ teab inimese anatoomiat, tunneb kehalist arengut ja seksuaalsust elukaare vältel; ○ mõistab identiteedi kujunemist ja selle mitmekesisust; ○ orienteerub reproduktiivtervises; ○ oskab ära tunda ja luua turvalisi suhteid ja suhtesituatsioone.
Vajalikud õppematerjalid ja -vahendid	Konspekterimisvahendid, soovitatav on kasutada kaustikut/mappi materjalide kogumiseks.

Kursuse ülesehitus:

Teema	Tunde	Sisukirjeldus
-------	-------	---------------

Sissejuhatus: Kas seksuaalsus ongi seks?	2	„Mina õppijana“ kaardistamine. Oma müütide avastamine. Seksuaalsuse mõiste avamine.
Seksuaalsuse lugu ajas – alati kõik ühtemoodi?	2	Seksuaalsuse vaatlemine ajajoonel.
Identiteet – kaasasündinud?	2	Identiteedi kujunemine ja olulisus. Identiteetide mitmekesisus. Sugu, kui kultuuriline nähtus.
Standardne keha?	2	Sugu kui bioloogiline nähtus. Mitmekesisuse geneetilised põhjused. Kultuuriline tõlgendus kehast (sh ümberlõikamine ja mutilatsioon).
Nõusolekuta saab ka?	2	Nõusolekumudelid „ei on ei“, „jah on jah“, FRIES, CRISP ja Lipusüsteem.
Üks seks – üks nauding?	2	Diskussioon, mis on seks. Mõiste sisustamine. Naudingu anatoomia, psühholoogia ja kontekstuaalsus.
Kõik on turvaline?	2	Kohtinguvägivalla ennetus, oma turvaplaani koostamine. Turvaseksi abivahendite kasutamine.
Minu tunded, minu asi?	2	Emotsioonide sõnavara laiendamine, tunnete juhtimise olulisus. KKT mudel. Teistega tunnete jagamine.
Maa tuleb täita lastega?	2	Reproduktiivtervis – viljakust mõjutavad faktorid, rasedusest hoidumine, planeeritud rasedus, turvaline sünnitus.
Toodetud seksuaalsus?	2	Seksuaalsus meedias. Kursuse kokkuvõte

3. Kursuse nimi: Mina

Ainekava koostanud õpetaja(d)	Kati Lehtroos
Maht ja korraldus	20x70 minutit
Kursuse toimumise aeg ja koht	III trimester, PERG
Kursuse lühikirjeldus ja eesmärgid	Kursuse eesmärk on anda sissejuhatus praktilisse enesehoidu ning erinevatest valdkondadest, milles on meil jõud: mõtlemine, tunded, suhtlemine ja suhtumine. Kursus on lõpetuseks ja kokkuvõtteks moodulile, sidudes ühiskondliku ja isikliku konteksti.
Kursuse tulemuse kujunemise viis	A/MA

	Osalemine vähemalt 80% tundides, ühe iseseisva töö tegemine, kahe praktilise (grupi)töö ja kahe teadmiste kontrolli vastamine ning kursuse lõpus eneseanalüüs.
Õpitulemused	Kursuse läbinud õpilane tutvub erinevate strateegiatega tutvumine ja viib läbi lühitegevusi, et toetada sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arengut. Kursuse läbinud õpilane: • Arendab teadmisi ja oskust suunata mõtteid ning tegevusi eesmärkide saavutamiseks. • Arendab teadmisi ja oskust emotsioone ära tunda, väljendada ja reguleerida, samuti mõista teiste emotsioone ja perspektiive. • Arendab teadmisi ja oskust arengule suunatud mõtteviisiga.
Vajalikud õppematerjalid ja -vahendid	Konspekterimisvahendid, soovitatav on kasutada kaustikut/mappi materjalide kogumiseks.

Kursuse ülesehitus:

Teema	Tunde	Sisukirjeldus
Sissejuhatus moodulisse. Kognitiivsed protsessid sh eneseregulatsiooni alusprotsessid	3	• Impulsside kontrollimine (pidurdus) • Võimekus toime tulla pideva uue teabega lühikese aja jooksul (töömälu); • Tähelepanu hoidmine ja segavate tegurite ignoreerimine (tahtlik tähelepanu); • Tähelepanu suunamine ja ümberlülitamine ühelt objektilt teisele (paindlikkus).
Emotsionaalsed protsessid ja nendega seotud oskused	3	• Oskus emotsioone sobivalt väljendada ning ka teiste emotsioone ära tunda. • Emotsioonide ja sellest tuleneva käitumise reguleerimine. • Suhtlusolukorra tajumine erinevatest vaatenurkadest ja suhtluspartneri mõistmine (kognitiivne empaatia)
	2	Iseseisev töö tunniväliselt
Hooliv ja koostöine meelelaad	2	• Otsuste tegemine lähtudes heaolust. • Tolerantsus ja erinevuste aktsepteerimine.

Prosotsiaalsed ehk suhtlus- ja koostööoskused	2	• Sotsiaalsete vihjete mõistmine suhtlusolukorras; • Prosotsiaalsete (st lahkete, abistavate) tegevuste ning käitumisviiside edendamine ja rakendamine. • Konfliktide lahendamine eakaaslastega; • Kiusuennetus
Seminar	2	Praktiline töö ja teadmiste kontroll
Arengule suunatud mõtteviis	2	• Enesekindlus ja usk endasse ning oma arenguvõimesse (enesetõhusus); • Positiivsete omaduste nägemine endas ja teistes; • Keerulistesse olukordadesse suhtumine mõistvalt, kuid optimismiga nende lahendamise suunas. • Enesehinnang ja enesekaastunne
Seminar	2	Praktiline töö ja teadmiste kontroll
Kursuse kokkuvõte - hooliv ja koostöine meelelaad	2	Hoolivuse väljendamisega seotud oskused ja hooliv hoiak aitab õpilasel teha valikuid, mis mõjutavad tema keskkonda ja kogukonda, kus ta elab ja tegutseb. Kohustuste elluviimine, kodanikuaktiivsus ja kogukonna väärtustamine. Eneseanalüüs.